gemeente Rheden

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder
R. Haverkamp

Begrotingsprogramma
2 Ruimtelijk Domein

b en w-vergadering
21 juli 2015

agendapunt
6

bijlage(n) ter inzage
3

rol raad
Ter besluitvorming

soort document
Raadsvoorstel en -besluit

informatieavond
8 september 2015

agendapunt

raadsvergadering
22 september 2015

agendapunt

onderwerp
Maatregelenpakket verkeersveiligheid spoorwegovergangen.

INHOUD VOORSTEL
- Instemmen met het voorgestelde aangepaste maatregelenpakket verkeersveiligheid spoorwegovergangen.
- Kennis te nemen van de reacties van inwoners en gebruikers van de overwegen over het voorgestelde maatregelenpakket verkeersveiligheid spoorwegovergangen.

1 Waartoe is het voorstel gedaan?
Dit voorstel is gedaan om tot een wel overwogen maatregelenpakket te komen dat voldoet aan de doelstelling van het NaNOV-programma namelijk: verbeteren van de spoorveiligheid, overwegveiligheid en verbeteren van de doorstroming van alle soorten verkeer op de kruisende wegen.

2 Wat is de aanleiding?
In het zogenaamde NaNOV-programma is besloten tot het treffen van diverse maatregelen in en langs de sporen in Oost-Nederland. Het programma is vastgelegd in een brief aan de Tweede Kamer van 11 april 2000 (Kamerstuk 22 589, nr. 157).
In de gemeente Rheden bevat het NaNOV-programma de maatregel: 'aanleggen tunnel President Kennedylaan te Velp'. Over het realiseren van deze tunnel heeft het gemeentebestuur van Rheden vastgesteld dat dit project niet uitvoerbaar is. In de periode 2009-2013 is daarnaar onderzoek gedaan en overleg gevoerd met de bewoners. Conclusie daarvan was dat een dergelijke onderdoorgang niet realiseerbaar is vanwege een zeer problematische ruimtelijke inpassing, en de niet sluitend te krijgen financiering (de onderdoorgang vergde aanvullende financiering door de gemeente).
Het NaNOV-programma biedt de ruimte om gezamenlijk -gemeente, ProRail en Infrastructuur en Milieu- op zoek te gaan naar een of meer alternatieve projecten waarmee de doelstelling toch gerealiseerd wordt. De doelstelling van dit onderdeel van het NaNOV-programma is: verbeteren van de spoorveiligheid, overwegveiligheid en verbeteren van de doorstroming van alle soorten verkeer op de kruisende wegen.

3 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
Spoorwegwet en Wegenverkeerswetgeving.

4 Wat willen wij bereiken?

De gemeente Rheden is met haar 37 overwegen een van de gemeenten met het grootste aantal overwegen in Nederland. Puur vanuit de overwegveiligheid is een aanpak dringend gewenst. Het college heeft zorgvuldig besproken of deze maatregelen niet een voorbereiding zijn op vergroting van het goederenvervoer. Het college is ervan overtuigd dat er geen relatie is met het PHS-programma. De voorgestelde maatregelen leiden niet tot extra treinen of hogere rijsnelheden. Dit is bevestigd door Infrastructuur en Milieu en ProRail. Hierdoor zijn er ook geen effecten op het gebied van geluidhinder.
Voor de gemeente Rheden is het van groot belang dat er draagvlak is voor de voorgestelde aanpak bij de inwoners van de gemeente en de gebruikers van de overwegen. Daarom is gezamenlijk met ProRail op 10 juni jl. een informatieavond georganiseerd om de overwegmaatregelen goed toe te kunnen lichten. Daarnaast zijn de ondernemers in Rheden aangeschreven.

5 Wat gaan wij ervoor doen?

Om een goed beeld te krijgen van mogelijkheden, maar vooral ook van effecten bij opheffing van overwegen heeft het adviesbureau Witteveen en Bos een inventarisatie uitgevoerd. Dit rapport 'verkenning spoorwegovergangen Rheden' (W+B, december 2014) is als bijlage toegevoegd. Het doel van de gemeente is verbeteringen te bereiken zonder al te veel in te leveren op bereikbaarheid. Vervolgens zijn deskundigen t.a.v. aspecten als cultuurhistorie, recreatie en toerisme en bereikbaarheid hulpdiensten om een reactie gevraagd. Op basis van deze beoordeling is een conceptmaatregelenpakket ontstaan dat vervolgens aan inwoners en gebruikers is voorgelegd.
De reacties die op de informatieavond van 10 juni jl. ontvangen zijn en de ontvangen mails en brieven over dit onderwerp zijn samengevat in bijgaande reactienota.
Er zijn ca. 127 reacties ontvangen 62% daarvan heeft betrekking op de afsluiting Mauritiusstraat. De brief die Rhedens Dorpsbelang heeft gestuurd wordt in meerdere reacties onderschreven. De overige reacties en ingediende suggesties zijn niet zodanig dat het maatregelenpakket moet worden aangepast. Diverse aandachtpunten kunnen bij de nadere uitwerking van de maatregelen worden betrokken. Over de afsluiting Pinkelseweg zijn veel reacties binnengekomen met het verzoek deze overweg open te houden voor voetgangers en fietsverkeer.

- Ten aanzien van de Mauritiusstraat in Rheden is het bijgestelde advies om de spoorwegovergang niet af te sluiten. Zowel inhoudelijke argumenten op het gebied van leefbaarheid en oversteekbaarheid als ook de breed gedragen weerstand bij de belanghebbenden rechtvaardigen het om op dit punt de raadpleging te volgen en het advies bij te stellen.
- Ten aanzien van de Pinkelseweg in Rheden is het bijgestelde advies om nader onderzoek te doen naar alternatieven waarbij het uitgangspunt is dat de overweg minimaal open blijft voor langzaam verkeer. Op 20 juli heeft de gemeente een lijst met circa 250 handtekeningen van tegenstanders van de afsluiting ontvangen. Deze omvangrijke 'groep' had zich niet eerder gemeld; niet op de inloopavond van 10 juni en ook niet bij monde van het Rhedens Dorpsbelang. Voor een zorgvuldige besluitvorming moet de argumentatie bij deze tegenstanders worden opgehaald.
- Ten aanzien van de overige maatregelen is het advies om deze te handhaven. In de reactienota zijn per specifieke maatregel de nadere argumenten geduid en zijn wij ingegaan op de inhoudelijke genoemde argumenten, dan wel (on)mogelijkheden. Ook zijn er op onderdelen nadere onderbouwingen gegeven van de achtergronden van de maatregelen. Er zijn daarbij geen nieuwe inzichten aangedragen.

Het door het college voorgesteld aangepaste maatregelenpakket:

Nr.	Kern	Naam spoorweg-overgang	Maatregel	Geraamde kosten (excl. BTW)
5	Velp	Stationsstraat/Kerkstraat	Afsluiten spoorwegovergang voor alle verkeer en aanleggen onderdoorgang voor langzaam verkeer	€ 4.435.000,00
8	Velp	Biljoen (voorheen Lathumseveerweg)	Aanleggen landbouwsluis om de intensiteit op de overgang te verlagen	€ 26.000,00
11	Rheden	Lentsesteeg	Afsluiten spoorwegovergang voor alle verkeer en aanleggen onderdoorgang voor langzaam verkeer	€ 3.067.000,00
14	Rheden	Mauritiusstraat	OPEN HOUDEN voor alle verkeer	
15	Rheden	Groenestraat	Verbreden voetpad op spoorwegovergang in combinatie met recon-strueren kruispunt, waardoor de stationsomgeving wordt geaccentueerd.	€ 499.000,00
16	Rheden	Pinkelseweg	Nader onderzoek naar alternatieven waarbij het uitgangspunt is dat de overweg minimaal open blijft voor langzaam verkeer	€ 319.000,00
17	Rheden	Havelandseweg	Verwijderen trottoir oostzijde en aanleg vrijliggende fietspaden op overweg	€ 487.000,00
18	Rheden	Schaarweg	Afsluiten spoorwegovergang voor gemotoriseerd verkeer dat wil zeggen wel open voor fiets en voetgangers	€ 38.000,00
26/ 27	Ellecom	Hofstetterlaan en Lange Juffer	Overweg Hofstetterlaan beveiligen met de mini-AHOB installatie van de Lange Juffer, en de overweg Lange Juffer opheffen	€ 1.214.000,00
30	Dieren	Overpad Station Dieren	Opheffen in verband met bouw passarelle	€ 500.000,00

6 Wat gaat het kosten?

De kostenraming van deze verkenningsfase heeft volgens ProRail een spreiding van +/- 40%. Dit is de gebruikelijke aanname in de verkenningsfase. Voor de uitvoering van het maatregelenpakket is binnen het NaNOV-budget een bedrag van € 13,7 miljoen (excl. BTW) beschikbaar; die gelden zullen, na besluitvorming door de drie genoemde partijen, worden besteed door ProRail, medefinanciering door de gemeente is **niet** nodig. Indien de kosten tijdens de realisatie toch hoger blijken te zijn dan het beschikbare budget zal, in onderling overleg, de uitvoering van een aantal maatregelen vervallen. De gemeente is overigens alleen contractpartij in haar rol als wegbeheerder, maar loopt geen financieel risico bij overschrijding van het budget.
Een en ander wordt bevestigd in bijgaande brief van het ministerie van Infrastructuur en Milieu waarin wordt ingestemd met de aanwending van het NaNOV budget voor dit maatregelenpakket overwegen.

7 Wat zijn de risico's?
Omdat de maatregelen mogelijk niet voor iedereen een vooruitgang betekenen, bestaat de kans dat juridische procedures worden gestart. Wel is er verschil in de maatregelen, bij de ene betreft het een verkeersbesluit, bij de ander een onttrekking openbaarheid-besluit. Bij een van de maatregelen is zelfs een bestemmingsplanprocedure nodig. Deze procedures zullen bij de nadere uitwerking in samenwerking met ProRail moeten worden doorlopen.

8 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
Het voorstel is besproken met ProRail en het ministerie van Infrastructuur en Milieu. De staatsecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft het NaNOV budget voor het voorgestelde maatregelenpakket beschikbaar gesteld. Ook is het voorstel besproken met de politie en VGGM Brandweer en Ambulance zorg. De hulpverleningsorganisaties kunnen instemmen met het maatregelenpakket. Wel zijn er wensen t.a.v. de uitvoering aangegeven. Bekeken wordt of deze binnen budget realiseerbaar zijn. Uit de reacties van inwoners en gebruikers is gebleken dat met name tegen de afsluiting van de Mauritius-straat voldoende overtuigende bezwaren zijn.
Door het laten vervallen van de voorgenomen afsluiting van de Mauritiusstraat zijn de meeste bezwaren weggenomen.
Voor de afsluiting Pinkelseweg zal nog met bewoners en ProRail worden gesproken of wijziging in een overweg voor voetgangers en fietsers tot de mogelijkheden behoort.
De overige reacties zijn niet zodanig van omvang dat geconcludeerd moet worden dat voor het maatregelenpakket geen draagvlak zou zijn.

9 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
De reacties zijn verwerkt in een reactienota. Deze is als bijlage bij dit voorstel gevoegd. Als na besluitvorming de uitvoeringsfase van start gaat, kan iedere spoorwegovergang worden bezien als een object dat wordt heringericht. Om die reden zal de gemeente Rheden aan ProRail vragen om tijdens de uitvoering de belanghebbenden/omwonenden op de juiste wijze te betrekken.

10 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
Niet van toepassing.

De Steeg, 21 juli 2015

Burgemeester en wethouders van Rheden,

P.M. van Wingerden-Boers,
burgemeester.

J.W. Kettelerij,
secretaris.